

Ispitni katalog za državnu maturu  
u školskoj godini 2012./2013.

**ŠPANJOLSKI  
JEZIK**



**Stručna radna skupina za izradbu ispitnih materijala iz Španjolskoga jezika:**

Ana Dorešić, prof., XVIII. gimnazija, Zagreb

mr. sc. Alica Knezović, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Melita Kovačev, prof., OŠ J. Račića, Zagreb

Silvana Luetić, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

# Sadržaj

UVOD .....	5	2.2.1. Čitanje .....	18
<b>1. VIŠA RAZINA ISPITA</b> .....	6	2.2.2. Pisanje .....	18
<b>1.1. Područja ispitivanja</b> .....	6	2.2.3. Slušanje .....	19
<b>1.2. Obrazovni ishodi</b> .....	6	<b>2.3. Struktura ispita</b> .....	19
1.2.1. Čitanje .....	6	2.3.1. Čitanje .....	19
1.2.2. Pisanje .....	7	2.3.2. Pisanje .....	20
1.2.3. Slušanje .....	7	2.3.3. Slušanje .....	20
<b>1.3. Struktura ispita</b> .....	8	<b>2.4. Tehnički opis ispita</b> .....	21
1.3.1. Čitanje .....	8	2.4.1. Trajanje ispita .....	21
1.3.2. Pisanje .....	9	2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja .....	21
1.3.3. Slušanje .....	9	2.4.3. Pribor .....	22
<b>1.4. Tehnički opis ispita</b> .....	9	<b>2.5. Opis bodovanja</b> .....	22
1.4.1. Trajanje ispita .....	9	2.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline Čitanja .....	22
1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja .....	9	2.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline Pisanja .....	22
1.4.3. Pribor .....	10	2.5.3. Vrjednovanje ispitne cjeline Slušanja .....	24
<b>1.5. Opis bodovanja</b> .....	10	<b>2.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem</b> .....	24
1.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline Čitanja .....	11	2.6.1. Primjer zadatka povezivanja .....	24
1.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline Pisanja .....	11	2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora .....	25
1.5.3. Vrjednovanje ispitne cjeline Slušanja .....	13	2.6.3. Primjer zadatka kratkoga sastavka .....	26
<b>1.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem</b> .....	13	<b>2.7. Priprema za ispit</b> .....	26
1.6.1. Primjer zadatka povezivanja .....	13	2.7.1. Vještina čitanja .....	26
1.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora .....	14	2.7.2. Vještina pisanja .....	27
1.6.3. Primjer zadatka sastavka .....	15	2.7.3. Vještina slušanja .....	28
<b>1.7. Priprema za ispit</b> .....	15	2.7.4. Literatura .....	28
1.7.1. Vještina čitanja .....	15	<b>3. DODATCI</b> .....	29
1.7.2. Vještina pisanja .....	16	<b>3.1. Gramatičke strukture za višu razinu ispita</b> .....	29
1.7.3. Vještina slušanja .....	17	<b>3.2. Gramatičke strukture za osnovnu razinu ispita</b> .....	30
1.7.4. Literatura .....	17	<b>3.3. Jezični sadržaji za višu i osnovnu razinu ispita</b> .....	31
<b>2. OSNOVNA RAZINA ISPITA</b> .....	18		
<b>2.1. Područja ispitivanja</b> .....	18		
<b>2.2. Obrazovni ishodi</b> .....	18		



## UVOD

Španjolski jezik je na državnoj maturi obvezni predmet. Pristupnici mogu birati hoće li polagati Španjolski jezik na višoj ili osnovnoj razini.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Španjolskoga jezika temeljni je dokument ispita kojim se jasno opisuje što će se i kako ispitivati na državnoj maturi iz ovoga predmeta na višoj i osnovnoj razini u školskoj godini 2012./2013.

Ispitni katalog sadrži potrebne informacije i detaljna pojašnjenja o obliku i sadržaju ispita. Njime se određuje što se od pristupnika očekuje na ispitu više i osnovne razine.

Viša razina ispita usklađena je s nastavnim planom i programom za gimnazije<sup>1</sup>. Oni pristupnici koji su slušali Španjolski jezik prema ostalim nastavnim planovima i programima, ako žele polagati višu razinu, trebaju proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga nastavnoga plana i programa rabeći dodatnu odobrenu literaturu.

Osnovna razina ispita odgovara nastavnomu planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim strukovnim školama<sup>2</sup>.

U Ispitnome katalogu iz Španjolskoga jezika dan je pregled tematskih i jezičnih cjelina za ove dvije razine

<sup>1</sup> Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom Nastavnoga plana i programa iz Španjolskoga jezika za gimnazije pristupnik postiže B1 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005.).

<sup>2</sup> Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, Posebno izdanje, broj 11, Zagreb, lipanj, 1997.

Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom Nastavnoga plana i programa iz Španjolskoga jezika pristupnik postiže A2 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005.).

ispita na državnoj maturi. U *Dodatcima* su navedene razlike u tematskim sadržajima i jezičnim strukturama koje pristupnici trebaju dodatno obraditi kako bi mogli pristupiti ispitu na višoj razini i uspješno ga položiti.

Nastavnicima, čija je obveza pomagati pristupnicima u pripremama za polaganje državne mature, ispitni katalog pruža jasne smjernice o tome do koje razine znanja, odnosno do kojih ishoda trebaju dovesti pristupnike da bi položili pojedinu razinu ispita. Ispitom iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini ispituje se oko 60% sadržaja koji se provjerava ispitom na višoj razini. Ove dvije razine ispita u ispitnome katalogu jasno su definirane i opisane u okviru sadržaja, odnosno tema i gramatičkih struktura prema nastavnome planu i programu u gimnazijama s najmanjom satnicom od 70 sati godišnje.

Program četverogodišnjih strukovnih škola, koje imaju 70 sati nastave godišnje, razlikuje se od gimnazijskoga programa s većom satnicom u obimu općega i specifičnoga vokabulara, razradbi tema, složenosti pisanoga ili usmenoga izričaja i formatu. Pristupnici iz tih škola mogu položiti osnovnu razinu ispita iz Španjolskoga jezika na državnoj maturi. Ako pristupnici iz četverogodišnjih strukovnih škola žele polagati višu razinu, trebaju obraditi dodatne programske sadržaje prema gimnazijskome planu i programu s većom satnicom.

Ispitni katalog podijeljen je na dva dijela od kojih svaki opisuje jednu od navedenih razina.

Za svaku razinu priložena su ova poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja

6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

7. Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju čitatelj može naći odgovor na pitanje *što se ispituje*. U prvome su poglavlju navedena područja ispitivanja, odnosno ključne vještine iz ovoga predmeta koje se ispituju ovim ispitom. U drugome je poglavlju, kroz konkretne opise onoga što pristupnik treba znati, razumjeti i moći učiniti, pojašnjen način na koji će se navedena znanja i vještine provjeravati.

Treće, četvrto i peto poglavlje odgovaraju na pitanje *kako se ispituje*, a u njima su pojašnjeni struktura i oblik ispita, vrste zadataka te način provedbe i vrjednovanja pojedinih zadataka i ispitnih cjelina.

U šestome su poglavlju primjeri svih vrsta zadataka u ispitu s detaljnim pojašnjenjem.

Sedmo poglavlje odgovara na pitanje *kako se pripremiti* za ispit. U tom su poglavlju savjeti koji pristupnicima pomažu pripremiti ispit. Za višu razinu ispita državne mature od pristupnika se očekuje da ima produktivne kompetencije koje su jasno definirane u obrazovnim ishodima za pojedine razine.

Nakon pregleda razina u *Dodatcima* su priložene gramatičke strukture i jezični sadržaji za svaku razinu.

## 1. VIŠA RAZINA ISPITA

### 1.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Španjolskoga jezika na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu za gimnazije.

Sukladno tomu, ispit iz Španjolskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2012./2013. No, valja naglasiti da i dalje treba sustavno razvijati, njegovati i usavršavati vještinu govorenja jer je konačni cilj naučiti se služiti jezikom u komunikacijskoj situaciji.

### 1.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu za gimnazije i B1 razini ZEROJ-a.

#### 1.2.1. Čitanje

Prvom se ispitnom cjelinom ispituje **čitanje**, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a pristupnik može:

- uz odgovarajuću razinu razumijevanja čitati jednostavne činjenične tekstove o temama iz vlastitoga područja interesa
- prepoznati bitne informacije u izravnim i jednostavnim novinskim člancima o poznatim temama
- prepoznati glavne zaključke u tekstu pregledno izložene argumentacije
- prepoznati slijed misli u iznošenju nekoga problema, ali i propustiti pojedinosti.

### Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- općenito razumjeti o čemu je riječ (uočiti osnovni smisao)
- pronaći specifične informacije
- detaljno razumjeti tekst
- prepoznati određene leksičke i/ili strukturalne obrasce.

### 1.2.2. Pisanje

Drugom se ispitnom cjelinom provjerava **pisanje**, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a pristupnik može:

- pisati izravne tekstove o nizu poznatih tema iz vlastitoga područja interesa (osobno iskustvo u obliku jednostavnoga, čitkoga teksta opisujući svoje osjećaje i reakcije, istiniti ili izmišljeni događaj, nedavno putovanje) ili ispričati kratku priču
- pisati kratke, jednostavne sastavke o temama od općega interesa; sažeti skup činjeničnih informacija o svakodnevnim ili nesvakodnevnim aktivnostima iz vlastitoga područja interesa te napisati izvještaj i iznijeti svoje mišljenje
- rabeći osnovni vokabular pisati o temama kao što su, primjerice, obitelj, hobiji i interesi, putovanja i aktualni događaji
- ispravno rabiti gramatičke strukture iako se osjeća utjecaj materinskoga jezika.

### Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- napisati kratak, jednostavan tekst o temama od općega interesa ili iz vlastita područja interesa te pritom jasno izraziti vlastite osjećaje i mišljenja.

### 1.2.3. Slušanje

Trećom se ispitnom cjelinom ispituje **slušanje**.

Prema nastavnome planu i programu za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti glavne misli jasnoga, standardnoga izlaganja o poznatim temama s kojima se redovito susreće
- razumjeti jasne konkretne informacije u sklopu poznatih, svakodnevnih tema prepoznajući opće poruke i specifične informacije ako je govor jasno artikuliran i na jednoj od poznatih jezičnih varijanti
- pratiti glavne misli duljega razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se rabi jasno artikuliran standardni govor
- pratiti predavanje ili izlaganje iz vlastita područja interesa ako mu je tema poznata, a iznošenje jednostavno i jasno artikulirano
- pratiti jednostavna kratka predavanja o poznatim temama ako su iznesena jasno artikuliranim standardnim govorom.

### Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik uočiti osnovni smisao teksta i razumjeti specifične informacije na ovim vrstama tekstova:

- dugi razgovori
- izlaganja i predavanja
- kratke priče.

### 1.3. Struktura ispita

Ispit iz Španjolskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **čitanje**, drugom **pisanje**, a trećom **slušanje**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

#### 1.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 6 skupina zadataka vezanih uz različite vrste tekstova. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove. Struktura ispitne cjeline *Čitanja* prikazana je u tablici 1.

**Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanja**

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki informativni tekstovi/poruke	5
2.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki informativni tekstovi/poruke	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ili četiriju ponuđenih odgovora)	članak/intervju/priča	5
4.	detaljno razumijevanje teksta (kohezije i koherencije)	zadatci povezivanja	članak/priča	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksički obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ili četiriju ponuđenih odgovora)	članak/intervju/priča	7
6.	detaljno razumijevanje teksta (strukturalni obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ili četiriju ponuđenih odgovora)	članak/intervju/pismo	8

**Napomena:** Tekstovi sadrže približno 1500 riječi.



### 1.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka sastavka. Pristupnici će dobiti kratak opis situacije s trima pitanjima. Njihov je zadatak napisati odgovore na ta tri pitanja koji će sadržavati od **130 do 150** riječi.

### 1.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 skupine zadataka vezanih uz različite slušane tekstove. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove. Struktura ispitne cjeline *Slušanja* prikazana je u tablici 2.

**Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Slušanja***

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje opće poruke	zadatci povezivanja	kratke priče/poruke/oglasi	5
2.	razumijevanje glavne misli/ specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratke priče/kratak razgovor	8
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	pripovijetka/izlaganje/razgovor	6
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	pripovijetka/izlaganje/razgovor	6

## 1.4. Tehnički opis ispita

### 1.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Španjolskoga jezika je pisani<sup>3</sup> i traje ukupno **130 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanja* i *Pisanja* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanja*. Za njihovo rješavanje predviđeno je ukupno **100 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanja* traje približno **30 minuta** uključujući i 6 minuta za prijepis odgovora na list za odgovore.

Vremenik provedbe ispita bit će objavljen u *Vodiču kroz ispite državne mature* te na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* ([www.ncvvo.hr](http://www.ncvvo.hr)).

### 1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

#### Čitanje i Pisanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica*, *list za odgovore*, *list za koncept* i *dva lista za ocjenjivače*. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci kojima se ispituje čitanje, zadatak sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

<sup>3</sup> Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2012./2013.

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja, odnosno upisivanja točnih odgovora.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadacima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Za rješavanje zadatka sastavka pristupnici mogu rabiti list za koncept, ali na kraju moraju svoj tekst čitko prepisati na list za čitopis.

### Slušanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica i list za odgovore*. Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Provedba ispitne cjeline *Slušanja*:<sup>4</sup>

- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Prije svakoga zadatka pristupnici imaju stanku kako bi pročitali pitanja prije slušanja.
- Dok slušaju, pristupnici pišu odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju imaju 6 minuta da ih prepisu na list za odgovore.

<sup>4</sup> Nakon što dežurni nastavnik pročita upute pristupnicima, pušta snimku. Snimka je napravljena na način da je njom predviđeno ponavljanje tekstova te stanke za čitanje i rješavanje zadataka. Pristupnici stoga trebaju pažljivo slušati upute na snimci.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Slušanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadacima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

### 1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja triju dijelova ispita iz Španjolskoga jezika dozvoljena je uporaba samo kemijske olovke plave ili crne boje. Tijekom trajanja svih dijelova ispita pristupnicima ne će biti dopušteno rabiti rječnik.

### 1.5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi svake od triju ispitnih cjelina u ukupnome rezultatu sudjeluju s jednom trećinom. Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 3.

**Tablica 3. Udio ispitnih cjelina u ispitu**

Čitanje	1/3
Pisanje	1/3
Slušanje	1/3

Ukupan broj bodova na ispitu iz Španjolskoga jezika na višoj razini je **80**.

### 1.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline Čitanja

**Bodovi:** Svaki zadatak donosi jedan bod. Ispitna cjelina *Čitanja* donosi ukupno 35 bodova.

**Udio u cijelome ispitu:** 1/3

### 1.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline Pisanja

**Bodovi:** Ispitna cjelina *Pisanja* donosi ukupno 20 bodova.

**Udio u cijelome ispitu:** 1/3

Sastavak se ocjenjuje prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od četiriju kriterija:

- **Izvršenje zadatka**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Izvršavanja i sastavaka u ZEROJ-u*)

- **Koherencija i kohezija**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Dosljednosti i povezanosti u ZEROJ-u*)

- **Vokabular**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Opsega vokabulara i sposobnosti korištenja vokabulara u ZEROJ-u*)

- **Gramatika**

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Gramatičke ispravnosti u ZEROJ-u*).

### Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje.

### Koherencija i kohezija

Kriterij *Koherencija i kohezija* odnosi se na ova pitanja:

- Kako lako čitatelj/ocjenjivač može pratiti slijed pristupnikovih misli?
- Jesu li misli logički povezane?
- Kako dobro pristupnik rabi kohezivna sredstva u svrhu povezivanja svojih misli?

### Vokabular

Kriterij *Vokabular* odnosi se na ova pitanja:

- Kakav je raspon vokabulara? U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?
- Do koje mjere pogreške u uporabi/morfološkom obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

### Gramatika

Kriterij *Gramatika* odnosi se na ova pitanja:

- Može li pristupnik rabiti raspon struktura ili se oslanja na uporabu jednostavnih struktura?
- Do koje mjere pogreške u uporabi/morfološkom obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Ljestvica za ocjenjivanje sastavka prikazana je u tablici 4.

**Tablica 4. Ljestvica za ocjenjivanje sastavka**

	<b>IZVRŠENJE ZADATKA</b>	<b>KOHERENCIJA I KOHEZIJA</b>	<b>VOKABULAR</b>	<b>GRAMATIKA</b>
5	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Svi dijelovi zadane teme su opsežno i relativno ujednačeno razrađeni.</li> <li>• Glavne su misli relevantne, njihova je potpora jasna i relevantna.</li> <li>• Učinkovita uporaba oblika teksta.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Slijed misli je jasan i lako čitak.</li> <li>• Učinkovita uporaba različitih kohezivnih sredstava.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dobar raspon vokabulara za izvršenje zadatka.</li> <li>• Pojavljuju se pogreške u uporabi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dobar raspon struktura za izvršenje zadatka.</li> <li>• Pojavljuju se pogreške u uporabi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.</li> </ul>
4				
3	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opsežnije su razrađeni samo neki dijelovi zadane teme.</li> <li>• Glavne su misli relevantne, ali je njihova potpora djelomično relevantna ili sadrži puno ponavljanja.</li> <li>• Uglavnom prikladna uporaba oblika teksta.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Slijed misli može se razlučiti unatoč mjestimičnim odstupanjima od logičkoga redoslijeda.</li> <li>• Ograničena uporaba kohezivnih sredstava.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostatan raspon vokabulara za izvršenje zadatka.</li> <li>• Pogreške u uporabi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka može razumjeti.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pristupnik se općenito oslanja na jednostavne i iste strukture uz povremeni pokušaj uporabe složenih struktura.</li> <li>• Pogreške u uporabi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.</li> </ul>
2				
1	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tekst sadrži minimalni osvrt na sve ili samo na pojedine dijelove zadane teme.</li> <li>• Misli su najvećim dijelom irelevantne ili nema relevantne potpore.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Slijed misli je vrlo slabo ili nikako razlučiv.</li> <li>• Vrlo ograničena ili neprikladna uporaba kohezivnih sredstava.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Raspon vokabulara je vrlo ograničen ili je uporaba vokabulara neprikladna.</li> <li>• Pogreške u uporabi/obliku/pravopisu najvećim dijelom onemogućuju razumijevanje.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Raspon struktura je vrlo ograničen ili je uporaba struktura neprikladna.</li> <li>• Pogreške u uporabi/obliku/pravopisu gotovo u potpunosti onemogućuju razumijevanje teksta.</li> </ul>
0	<p>Pristupnik ne posjeduje jezičnu kompetenciju na razini potrebnoj za izvršenje zadatka, što je, između ostaloga, razvidno i iz duljine teksta (npr., tekst sadrži manje od 50 riječi).</p> <p>Ili: Sadržaj teksta je u potpunosti irelevantan.</p> <p>Ili: Pristupnik je prepisao tekst.</p>			

### Pojašnjenje

Pristupnici trebaju napisati tekst rabeći od **130** do **150** riječi. Kod ispita pisanja oduzimat će se bod za manji broj riječi (manje od 120), ali i za veći broj riječi (više od 170).

Pristupnik ne može ostvariti negativne bodove bez obzira treba li mu iz bilo kojega, gore navedenoga, razloga oduzeti bodove, tj. najniži mogući broj ostvarenih bodova je 0.

### Brojanje riječi u sastavku

U broj riječi ubrajaju se uvodni pozdrav i završetak pisma, no ne ubrajaju se ponavljanja, nabranja i osobna imena. Riječju se smatraju svi zasebni elementi teksta odvojeni prazninom.

### 1.5.3. Vrjednovanje ispitne cjeline *Slušanja*

**Bodovi:** Svaki zadatak donosi jedan bod. Ispitna cjelina *Slušanja* donosi ukupno 25 bodova.

**Udio u cijelome ispitu:** 1/3

## 1.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka<sup>5</sup>. Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje (ispitivana podvještina) te način bodovanja.

### 1.6.1. Primjer zadatka povezivanja<sup>6</sup>

Lee los siguientes textos y relaciona los números de los textos (1-5) con el consejo que le corresponde (A-F).

**Hay una letra de sobra.**

- 1 Según datos difundidos por la Asociación Federal de Aviación de los Estados Unidos, desde marzo ha habido cinco casos en los que algunos controladores aéreos se han quedado dormidos en el trabajo. Tres de ellos, informó la organización, fueron despedidos. Después de estos incidentes se ha aconsejado a los controladores de tráfico aéreo que hagan siestas de 26 minutos durante su turno de trabajo.
- 2 Subido a una motocicleta de 450cc, el chileno Julio Muñoz se tiró al vacío el 30 de abril en la Loma de Rabona, una montaña en Chile que en ese punto tiene una caída vertical de unos 915 metros de altura. Este profesional del deporte extremo buscaba con su aventura promocionar en su país el "salto base", una disciplina que consiste básicamente en arrojar se en caída libre desde un punto fijo y abrir el paracaídas antes de que sea demasiado tarde. Su motocicleta se hizo pedazos contra las rocas.
- 3 Menos del 1% de los trayectos en la capital mexicana se hacen en bici. En el libro *Por mi ciudad*

<sup>5</sup> Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u ogleđnome ispitu.

<sup>6</sup> Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanja*.

*en bicicleta*, algunos cuentan su experiencia para tratar de animar a nuevos ciclistas. En la selva de asfalto mexicana, como se refieren despectivamente algunos a la Ciudad de México, el rugir de los microbuses y los taxis frenéticos en busca de clientes son desde hace décadas parte del paisaje. Sin embargo, cada vez son más los capitalinos que dicen estar hartos del imperio del coche.

- 4 El presidente del Metro de Caracas, tras el anuncio de las nuevas tarifas del sistema de transporte subterráneo, anunció que no pueden poner un tren más en la Línea 1.  
Señaló que hace unos meses había un fuerte retraso porque los trenes no llegaban. "Había 28 y sufrían constantes averías, y esto obligaba a sacarlos de circulación. Pero ahora circulan 38 y en ocasiones hasta 42."
- 5 *Trasmediterránea* tiene una de las flotas más modernas de Europa, con la última tecnología en sistemas de seguridad y calidad en el servicio a bordo. Además de su rapidez, sus ferris están equipados para ofrecerle calidad y comodidad haciendo que el cliente experimente una parte de sus vacaciones viajando. A bordo podrá encontrar: piscinas, camarotes, bares, restaurantes, cines, discotecas y un aparcamiento espacioso para que pueda viajar con su vehículo.

- A Evita el atasco
- B Despiértate
- C Ten paciencia
- D Lleva el casco
- E Disfruta navegando
- F Conduce con precaución

**TOČNI ODGOVORI:** 1 B, 2 D, 3 A, 4 C, 5 E

**ISPITIVANA PODVJEŠTINA:** razumijevanje osnovnoga smisla

**BODOVANJE:**

1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svaki zadatak

**1.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora<sup>7</sup>**

Lee el texto y elige la opción correcta según el texto.

California lleva ese nombre porque en el año 1535 la vista de lo que hoy es Baja California en México le trajo a Hernán Cortés el recuerdo de Calafia, un personaje de una narración popular española. La reina Calafia gobernaba una isla llamada California, situada cerca del Paraíso Terrenal. Sus ejércitos fueron formados sólo por mujeres. Sus armas eran de oro y, montadas en alimañas, capturaban a los hombres con el fin de mantener la especie.

Hernán Cortés le dio nombre a California:

- A en honor a las mujeres que la habitaban.
- B según una historia tradicional.
- C en memoria de una reina española.

**TOČNA ODGOVOR: B**

**ISPITIVANA PODVJEŠTINA:** detaljno razumijevanje teksta

**BODOVANJE:**

1 bod – svaki točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svaki zadatak

<sup>7</sup>Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanja*.

### 1.6.3. Primjer zadatka sastavka<sup>8</sup>

Escribe una redacción de **130 a 150** palabras contestando a las siguientes preguntas:

- ¿Qué tipo de música te gusta?
- ¿Prefieres escuchar discos o ir a conciertos? ¿Por qué?
- ¿Cuáles son tus músicos preferidos?

La música es una parte muy importante de mi vida: la escucho cuando estudio, cuando viajo, de camino a la escuela o simplemente en mi tiempo libre.

Escucho varios tipos de música dependiendo del tiempo, del lugar, de la compañía o de mi humor. A pesar de todo, el rock es lo que más me gusta. Tengo un montón de discos y también música descargada del internet, pero escuchar música en vivo ¡es lo mejor de todo! En discos no se pueden producir sonidos ni emociones que se pueden vivir en un concierto.

El último concierto que escuché fue de Bruce Springsteen, mi cantante preferido. Fue el mejor concierto de mi vida, duró cuatro horas sin pausa, hasta cantó unas canciones que hace tiempo no había interpretado.

En total, prefiero los cantantes que cantan en inglés, pero también hay buenos músicos croatas y españoles.

**BODOVANJE:** prema ljestvici za ocjenjivače<sup>9</sup>, ukupno 20 bodova

### 1.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se bitno od svakodnevnog poučavanja. Nastavne metode i oblici rada, koji se rabe u svakodnevnom nastavnom procesu, jednako su učinkoviti i za uspješno pripremanje pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za ispit.

Nastavnici bi za uspješno pripremanje pristupnika za ispit trebali detaljno proučiti ispitni katalog i ogledni primjer ispita. Analiza ispitnoga kataloga omogućuje uvid u strukturu i trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka i način njihova bodovanja. Ogledni ispiti za pojedinu razinu pristupnicima daju jasan uvid u razlike u opsegu sadržaja, rasponu vokabulara i razradbi tema. Pristupnike bi svakako trebalo uputiti da detaljno prouče *Vodič za učenike*. Predložen je broj od minimalno 35 do 45 sati za uspješno pripremanje pristupnika za polaganje ispita.

#### 1.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnike treba poticati da što više i češće čitaju razne vrste tekstova i da pokušaju odgovoriti (izraziti svoje osjećaje) na sadržaj teksta, a ne se isključivo koncentrirati na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta od jednake su važnosti kao i jezične strukture koje se u njemu nalaze. Razvijanje sposobnosti predviđanja važan je čimbenik vještine čitanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što započnu čitanje samoga teksta.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za uvježbavanje vještine

<sup>8</sup> Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanja*.

<sup>9</sup> v. poglavlje *Opis bodovanja*

čitanja. Često se zadatci za uvježbavanje ove vještine zadaju za samostalan rad kod kuće. Opravdano je za očekivati da pristupnici obavljaju postavljene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojem bi se uvježbavale podvještine specifične za ovu ispitnu cjelinu. Pristupnike prvenstveno treba upoznati s vrstama zadataka na ispitu i postupcima koje će rabiti za njihovo uspješno rješavanje. I u ovome slučaju pristupnike, prije svega, treba motivirati i ohrabriti jer oni o nepoznatome tekstu često znaju puno više nego što misle kad ga pročitaju. S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja treba pažljivo pročitati natuknice i potražiti u tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekstove.

Razumijevanje svih riječi i gramatičkih struktura nije potrebno za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanja*. Treba razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija. Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka u ispitu. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

#### **Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Čitanja*?**

- Pažljivo pročitajte upute za svaki zadatak.
- Pažljivo pročitajte tekst/tekstove i zadatke u određenoj skupini zadataka.

- Primijenite odgovarajuću strategiju za pojedinu vrstu zadatka.
- Nakon što riješite sve zadatke, vratite se na one koje niste riješili u prvome čitanju i pokušajte ih riješiti.
- Pažljivo prepisite odgovore na list za odgovore.

#### **1.7.2. Vještina pisanja**

Najvažniji čimbenik u pripremanju za ispitnu cjelinu *Pisanja* je omogućiti pristupnicima da što više i češće uvježbavaju pisanje raznih vrsta zadataka, odnosno da razvijaju naviku pisanja. Jednako je važno pristupnicima nakon svakoga zadatka dati povratnu informaciju o uspješnosti njihova obavljenoga rada. To je vrlo zahtjevan i dugotrajan posao za nastavnika. Svakako treba razmisliti o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Posebnu pozornost treba obratiti na čitanje i raščlambu zadatka na ispitu. Pristupnike treba podsjetiti da neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti njihovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja*.

Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja* uključuje i poznavanje konvencija žanrova, npr. eseja, pisma, izvješća i sl. koji se pojavljuju na ispitima. Pristupnike je moguće upoznati s osnovnim karakteristikama žanrova opisom i analizom primjera (modela).

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u njihovu svrhovitost. Pristupnicima također treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnost izvršenja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti njihovu povezanost.

Pristupnike također treba uputiti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka na ispitu. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo



se vrlo učinkovitim metodom. Prije samoga ispita korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh na ispitu.

### **Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Pisanja*?**

- Pozorno pročitajte upute za zadatak.
- Razmislite o zadanoj temi i zabilježite neke ideje.
- Organizirajte ideje i napišite koncept zadatka u natuknicama.
- Napišite cjeloviti tekst zadatka.
- Pročitajte tekst i provjerite jeste li u potpunosti obavili zadatak.
- Ponovno pročitajte tekst i provjerite jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

### **1.7.3. Vještina slušanja**

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanja* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Razvijanje vještine slušanja temelji se na nekoliko načela. Treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu, pomagati pristupnicima da se na odgovarajući način pripreme za zadatke i razvijati kod njih svijest o potrebi ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Izuzetno je važno kod pripremanja pristupnika za ovu ispitnu cjelinu od samoga početka graditi pristupnikovu vjeru u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanja* (što se ispituje?<sup>10</sup>) i vrstama zadataka (kako se ispituje?<sup>11</sup>) kojima se vještina slušanja ispituje.

Prije rješavanja zadataka pristupnike treba upozoriti na nužnost pažljivoga čitanja uputa prije svakoga zadatka. Pristupnike treba upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za njihovo uspješno rješavanje. Upute sadrže bitne informacije o temi onoga što će slušati i o tome što se od pristupnika očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi u ispitnoj cjelini *Slušanja* nije potrebno. Pozornost moraju obratiti samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

### **Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Slušanja*?**

- Pozorno pročitajte uputu i tekst svakoga zadatka.
- Ako propustite odgovoriti na neki zadatak, nastavite rješavati ostale zadatke.
- Tijekom drugoga slušanja obratite pozornost na zadatke koje niste riješili tijekom prvoga slušanja.
- Pozorno prepisite odgovore na list za odgovore.

### **1.7.4. Literatura**

- Popis odobrenih udžbenika za srednje škole objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa ([www.mzos.hr](http://www.mzos.hr))
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva: *Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razradba rasterećenja Okvirnoga nastavnoga plana i programa u funkciji rasterećenja učenika)*, Strani i klasični jezici, Zagreb, 2003.

<sup>10</sup> v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

<sup>11</sup> v. poglavlje *Struktura ispita*

## 2. OSNOVNA RAZINA ISPITA

### 2.1. Područja ispitivanja

Ispit iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima.

Sukladno tomu, ispit iz Španjolskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

Vještina **govorenja** ne će se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2012./2013. No, valja naglasiti da i dalje treba sustavno razvijati, njegovati i usavršavati vještinu govorenja jer je konačni cilj naučiti se služiti jezikom u komunikacijskoj situaciji.

### 2.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu u srednjim školama i prema A2 razini ZEROJA-a.

#### 2.2.1. Čitanje

Prvom se cjelinom ispituje **čitanje**, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:67ff.) pristupnik može:

- razumjeti kratke, jednostavne tekstove koji sadržavaju najučestaliji vokabular
- razumjeti kratke, jednostavne tekstove o poznatim temama i tekstove konkretnoga sadržaja u kojima se rabi uobičajeni svakodnevni vokabular

- pronaći specifične informacije u jednostavnim tekstovima s kojima se susreće, poput pisama, brošura i kratkih članaka koji opisuju događaje.

#### Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini provjerava može li pristupnik:

- razumjeti glavne misli/poruke u tekstu
- pronaći određene specifične informacije
- razumjeti pojedinosti u tekstu, osnovna i implicitna značenja
- prepoznati i u rečenicama prikladno uporabiti određene leksičke jedinice
- prepoznati i u rečenicama prikladno uporabiti određene gramatičke strukture.

#### 2.2.2. Pisanje

Drugom se ispitnom cjelinom provjerava **pisanje**, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:71f.) pristupnik može:

- napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima *i*, *ali* i *jer*
- smisleno povezanim rečenicama pisati o svakodnevним pojavnostima iz svojega okruženja, npr. o ljudima, mjestima, obrazovnome iskustvu i slično
- napisati vrlo kratak i jednostavan opis određenih događaja, prošlih aktivnosti i osobnih iskustava
- rabiti uski izbor osnovnoga vokabulara potreban za snalaženje u svakodnevним situacijama

- rabiti neke jednostavne strukture ispravno iako još uvijek pravi osnovne pogreške, ali je unatoč tomu obično jasno što želi reći.

### Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini provjerava može li pristupnik:

- u skladu s vrstom teksta, komunikacijskom svrhom i odnosom između pisca i čitatelja uporabiti prikladne jezične izričaje
- u skladu s vrstom teksta organizirati rečenice i odlomke u tekstu smislenu i logički te pritom uporabiti jednostavna kohezivna sredstva
- oblikovati razumljiv tekst.

#### 2.2.3. Slušanje

Trećom ispitnom cjelinom ispituje se **slušanje**.

Prema nastavnome programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:62ff.) pristupnik može:

- razumjeti fraze i izraze koji se odnose na područja od neposrednoga interesa (npr., osnovni podatci o njemu, obitelji, njegovoj neposrednoj okolini, školi i sl.) ako se govori polako i jasno
- prepoznati temu razgovora ako se govori polako i jasno
- razumjeti osnovni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i upozorenja
- razumjeti i izvući bitne informacije iz kratkih, snimljenih tekstova koji se bave predvidivim svakodnevnim temama ako su izneseni polako i jasno.

### Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini provjerava može li pristupnik razumjeti:

- temu teksta, glavne misli/poruke u tekstu i određene specifične informacije u tekstu.

### 2.3. Struktura ispita

Ispit iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **čitanje**, drugom **pisanje**, a trećom **slušanje**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

#### 2.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 6 skupina zadataka vezanih uz različite vrste tekstova. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove. Struktura ispitne cjeline *Čitanja* prikazana je u tablici 1.

**Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanja**

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratke poruke/obavijesti	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratke poruke/obavijesti/članak	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	članak/obavijest/priča	5
4.	detaljno razumijevanje teksta (koherencija i kohezija)	zadatci povezivanja	članak/obavijest/dijalog	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksik)	zadatci povezivanja	osobno pismo/priča/članak	5
6.	detaljno razumijevanje teksta (struktura)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	osobno pismo/članak/priča	5

**Napomena:** Tekstovi sadrže približno 1000 riječi.

### **2.3.2. Pisanje**

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka kratkoga sastavka.

Pristupnici će dobiti kratki naputak koji ima tri pitanja. Njihov je zadatak napisati odgovore na ta pitanja koji će sadržavati od **50** do **70** riječi.

### **2.3.3. Slušanje**

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 skupine zadataka vezanih uz različite slušane tekstove. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstoza te koliko je zadataka vezano uz te tekstove. Struktura ispitne cjeline *Slušanja* prikazana je u tablici 2.

**Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Slušanja***

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	5 kratkih poruka/ obavijesti/vijesti/ oglasa	5
2.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	5 kratkih razgovora	5
3.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	razgovor/obavijest/ pripovijetka	5
4.	razumijevanje bitnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	razgovor/obavijest/ pripovijetka	5

## 2.4. Tehnički opis ispita

### 2.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Španjolskoga jezika je pisani i traje ukupno **100 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanja* i *Pisanja* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanja*. Za njihovo rješavanje predviđeno je ukupno **70 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanja* traje približno **30 minuta** uključujući i 6 minuta za prijepis odgovora na list za odgovore.

Vremenik provedbe ispita bit će objavljen u *Vodiču kroz ispite državne mature* te na mrežnim stranicama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* ([www.ncvvo.hr](http://www.ncvvo.hr)).

### 2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

#### Čitanje i Pisanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica*, *list za odgovore*, *list za koncept* i *dva lista za ocjenjivače*. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci

kojima se ispituje čitanje, zadatak kratkoga sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja, odnosno upisivanja točnih odgovora.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadacima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Za rješavanje zadatka kratkoga sastavka pristupnici mogu rabiti list za koncept, ali na kraju moraju svoj tekst čitko prepisati na list za čistopis.

#### Slušanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica* i *list za odgovore*. Od pristupnika se

očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Provedba ispitne cjeline *Slušanja*:<sup>12</sup>

- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Prije svakoga zadatka pristupnici imaju stanku kako bi pročitali pitanja prije slušanja.
- Dok slušaju, pristupnici pišu odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju imaju 6 minuta da ih prepisu na list za odgovore.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Slušanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadatcima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

#### 2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja triju dijelova ispita iz Španjolskoga jezika dozvoljene je uporaba samo kemijske olovke plave ili crne boje. Tijekom trajanja svih dijelova ispita pristupnicima ne će biti dopušteno rabiti rječnik.

### 2.5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi u svakoj od triju cjelina u ukupnome rezultatu sudjeluju s određenim udjelom.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 3.

<sup>12</sup> Nakon što dežurni nastavnik pročita upute pristupnicima, pušta snimku. Snimka je napravljena na način da je njom predviđeno ponavljanje tekstova te stanke za čitanje i rješavanje zadataka. Pristupnici stoga trebaju pažljivo slušati upute na snimci.

**Tablica 3. Udio ispitnih cjelina u ispitu**

Čitanje	40%
Pisanje	30%
Slušanje	30%

Ukupan broj bodova na ispitu iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini je **70**.

#### 2.5.1. Vrjednovanje ispitne cjeline Čitanja

**Bodovi:** Svaki zadatak donosi jedan bod. Ispitna cjelina *Čitanja* donosi ukupno 30 bodova.

**Udio u cijelome ispitu:** 40%

#### 2.5.2. Vrjednovanje ispitne cjeline Pisanja

**Bodovi:** Ispitna cjelina *Pisanja* donosi ukupno 20 bodova.

**Udio u cijelome ispitu:** 30%

Kratki sastavak se ocjenjuje prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od dvaju kriterija:

- **Izvršenje zadatka**
- **Jezik.**

#### Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje.

#### Jezik

Kriterij *Jezik* odgovara na pitanje *s kojom se lakoćom može razumjeti što je pristupnik napisao.*

Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka prikazana je u tablici 4.

Tablica 4. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	JEZIK
10	Sve tri sadržajne odrednice su potpuno razrađene.	Tekst je potpuno razumljiv usprkos mogućim manjim pogreškama. Dobar raspon i uporaba vokabulara/struktura.
9		
8	Dvije sadržajne odrednice su potpuno razrađene, a jedna djelomično.	Tekst je lako razumljiv usprkos pogreškama. Dobar raspon i uporaba vokabulara/struktura.
7		
6	Dvije sadržajne odrednice su potpuno razrađene, a jedna je zanemarena. Ili: sve tri sadržajne odrednice su djelomično razrađene.	Tekst je razumljiv usprkos brojnim pogreškama. Dostatan raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu uporabu.
5		
4	Jedna sadržajna odrednica je potpuno razrađena, jedna djelomično, a jedna je zanemarena.	Tekst je na mjestima teško razumljiv uz brojne pogreške. Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz djelomično prikladnu uporabu.
3		
2	Jedna sadržajna odrednica je potpuno razrađena, a dvije su zanemarene.	Tekst je u cjelini teško razumljiv uz vrlo brojne pogreške. Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz neprikladnu uporabu.
1		
0	Sadržaj teksta ne odnosi se niti u jednom svojem dijelu na postavljeni zadatak ili je tekst nerazumljiv.	

**Pojašnjenje**

Ako ocjenjivač misli da je odgovor između, primjerice, 8 i 6, može dodijeliti 7 bodova.

Bodovi se oduzimaju ako pristupnik napiše premalo riječi:

– za samo 30 do 40 riječi oduzima se 1 bod

– za manje od 30 riječi oduzimaju se 2 boda.

Minimalni broj bodova je 0.

**Brojanje riječi u kratkome sastavku**

Riječju se smatraju svi zasebni elementi teksta odvojeni prazninom. U broj riječi ne ubrajaju se ponavljanja i osobna imena.

### 2.5.3. Vrijednovanje ispitne cjeline *Slušanja*

**Bodovi:** Svaki zadatak donosi jedan bod. Ispitna cjelina *Slušanja* donosi ukupno 20 bodova.

**Udio u cijelome ispitu:** 30%

## 2.6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka<sup>13</sup>. Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje (ispitivana podvještina) te način bodovanja.

### 2.6.1. Primjer zadatka povezivanja<sup>14</sup>

Lee los textos y decide que libro (A-G) le regalarías a cada una de las personas (1-5).

**Hay dos letras de sobra.**

- 1 \_\_\_\_ María: Desde que está jubilada se pasa los días viendo telenovelas, leyendo historias amorosas o cocinando para los nietos.
- 2 \_\_\_\_ Marta: Cada año hace un viaje a los lugares históricos donde saborea las especialidades locales, y luego compra un libro de cocina para su madre.
- 3 \_\_\_\_ Antonio: Cocina, pero nunca lee libros de cocina porque prefiere experimentar. Lo que más le gusta es la historia de América.

- 4 \_\_\_\_ Miguel: Es un tipo muy romántico que después de la cena con su novia sale a la terraza a contemplar el cielo explicándole las constelaciones de las estrellas.
- 5 \_\_\_\_ Ángela: Prepara una cena romántica, pero nunca cocina, pues debe consultar algunas recetas.

- A "Viaje al infinito" – la historia de la primera aventura espacial
- B "Sorpresas del horno" – instrucciones sencillas pero originales para unos platos especiales
- C "Descubrimientos de Colón" – los acontecimientos más importantes del nuevo mundo
- D "El Camino de Santiago" – rutas tradicionales que llevan al santuario con pistas sobre el alojamiento y la comida típica
- E "Doctor en la cocina" – consejos médicos para evitar los problemas del corazón y tener una vida larga y sana
- F "Abecedario de astronomía" – guía de bolsillo para los adorantes de planetas y el cosmos
- G "Amor para siempre" – Estrella, la protagonista de la novela, es la cocinera del restaurante al que un día de improviso entra.

**TOČNI ODGOVORI:** 1 G, 2 D, 3 C, 4 F, 5 B

**ISPITIVANA PODVJEŠTINA:** detaljno razumijevanje teksta

**BODOVANJE:**

1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svaki zadatak

<sup>13</sup> Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u oglednome ispitu.

<sup>14</sup> Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanja*.



### 2.6.2. Primjer zadatka višestrukoga izbora<sup>15</sup>

Lee el siguiente texto y elige la opción correcta.

#### UN BARRIO VALENCIANO

El barrio de Ruzafa o Rusafa debe su nombre a la palabra árabe jardín. Es uno de los barrios históricos de la ciudad de Valencia. Es multiétnico, aquí los valencianos conviven con una creciente población de origen magrebí, oriental y sudamericano. El barrio es una mezcla de lenguas y culturas que mantienen el respeto mutuo. Es un barrio muy vivo y próximo al centro de la ciudad. Hay muchas actividades culturales y festivas en la calle y numerosos locales de ocio.

1 El nombre del barrio es de origen:

- A romano
- B valenciano
- C oriental

2 En el barrio viven los españoles y los:

- A extranjeros
- B hispanoamericanos
- C árabes

3 Los habitantes del barrio respetan a:

- A todos
- B los nuevos
- C los viejos

4 El barrio está:

- A lejos del centro
- B cerca del centro
- C en el mismo centro

5 En el barrio se puede:

- A estudiar cultura árabe
- B hacer deporte
- C pasar el tiempo libre

**TOČNI ODGOVORI:** 1 C, 2 A, 3 A, 4 B, 5 C

**ISPITIVANA PODVJEŠTINA:** razumijevanje specifičnih informacija

**BODOVANJE:**

1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako je obilježeno više odgovora za svaki zadatak

<sup>15</sup> Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline Čitanja.

### 2.6.3. Primjer zadatka kratkoga sastavka<sup>16</sup>

Lee el recado de Gino, tu amigo italiano.  
Escríbele a Gino respondiendo a todas sus preguntas.  
Escribe una carta de **50 a 70** palabras.

Hola,  
¿Cómo estas? Las vacaciones han terminado y estamos de nuevo en la escuela. ¿Cómo pasaste tus vacaciones? ¿A dónde fuiste? ¿Qué hiciste?  
Gino

Hola Gino:  
¿Qué tal? Yo estoy muy bien.  
He pasado unas vacaciones maravillosas con un grupo de amigos.  
Estuvimos en España estudiando español. Visitamos Madrid y Toledo, conocimos a mucha gente de todo el mundo y salimos mucho.  
Lo pasé muy bien y estoy preparado para el nuevo año escolar, especialmente para las clases de español.  
Nos vemos pronto,  
Pedro

**BODOVANJE:** prema ljestvici za ocjenjivače<sup>17</sup>, ukupno 20 bodova

## 2.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se bitno od svakodnevnoga poučavanja. Nastavne metode i oblici rada koji se rabe u svakodnevnome nastavnome procesu jednako su učinkoviti i za uspješno pripremanje pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između poučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na poučavanju, a ne isključivo na pripremanju za ispit.

Nastavnici bi za uspješno pripremanje pristupnika za ispit trebali detaljno proučiti ispitni katalog i ogledni primjer ispita. Analiza ispitnoga kataloga omogućuje uvid u strukturu i trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, vrste i broj zadataka i način njihova bodovanja. Ogledni ispiti za pojedinu razinu pristupnicima daju jasan uvid u razlike u opsegu sadržaja, rasponu vokabulara i razradbi tema. Pristupnike bi svakako trebalo uputiti da detaljno prouče *Vodič za učenike*.

Opće kompetencije pristupnika temelje se na znanju, vještinama i umijećima te egzistencijalnim kompetencijama i sposobnostima za učenje. Uporaba i učenje jezika podrazumijevaju aktivnosti koje obavljaju pristupnici razvijajući pritom niz općih kompetencija, a osobito komunikacijskih jezičnih vještina.

### 2.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno poučavanje. Pristupnike treba poticati da što više i češće čitaju razne vrste tekstova i da pokušaju odgovoriti (izraziti svoje osjećaje) na sadržaj teksta, a ne se isključivo koncentrirati na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta od jednake su važnosti kao i jezične strukture koje se u njemu nalaze. Razvijanje sposobnosti predviđanja važan je čimbenik vještine čitanja. Pogled na tekst (naslov,

<sup>16</sup> Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanja*.

<sup>17</sup> v. poglavlje *Opis bodovanja*

podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupnicima da shvate o čemu je riječ i prije nego što započnu čitanje samoga teksta.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se zadatci za uvježbavanje ove vještine zadaju za samostalan rad kod kuće. Opravdano je za očekivati da pristupnici obavljaju postavljene zadatke, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojem bi se uvježbavale podvještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanja*.

Pristupnike prvenstveno treba upoznati s vrstama zadataka i postupcima koje će rabiti za njihovo uspješno rješavanje. I u ovome slučaju pristupnike, prije svega, treba motivirati i ohrabriti jer oni o nepoznatome tekstu često znaju puno više nego što misle kad ga pročitaju.

S pristupnicima treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufixi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja treba pažljivo pročitati natuknice i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Razumijevanje svih riječi i gramatičkih struktura nije potrebno za uspješnost u ovoj ispitnoj cjelini. Treba razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupnicima također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnici nemaju dovoljno vremena za rješavanje

svih zadataka jer su previše vremena utrošili na rješavanje pojedinoga zadatka.

### **Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini Čitanja?**

- Pažljivo pročitajte upute za svaki zadatak.
- Pažljivo pročitajte tekst/tekstove i zadatke u određenoj skupini zadataka.
- Primijenite odgovarajuću strategiju za pojedinu vrstu zadatka.
- Nakon što riješite sve zadatke, vratite se na one koje niste riješili u prvome čitanju i pokušajte ih riješiti.
- Pažljivo prepisite odgovore na list za odgovore.

### **2.7.2. Vještina pisanja**

Najvažniji čimbenik u pripremanju za ispitnu cjelinu *Pisanja* je omogućiti pristupnicima da što više i češće uvježbavaju pisanje raznih vrsta zadataka, odnosno da razvijaju naviku pisanja. Jednako je važno pristupnicima nakon svakoga zadatka dati povratnu informaciju o uspješnosti njihova obavljena rada. To je vrlo zahtjevan i dugotrajan posao. Svakako treba razmisliti o mogućnosti da povratnu informaciju daju pristupnici međusobno, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Posebnu pozornost treba obratiti na pažljivo čitanje i raščlambu zadatka na ispitu. Pristupnike treba podsjetiti da neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti njihovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanja*.

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u njihovu svrhovitost. Pristupnicima je također potrebno ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti njihovu povezanost.

Pristupnike također treba uputiti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice

uratka na ispitu. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitom metodom.

Prije samoga ispita korisno je pristupnicima odrediti vrijeme za rješavanje zadatka.

Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ovoj ispitnoj cjelini.

### **Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Pisanja*?**

- Pozorno pročitajte upute za zadatak.
- Razmislite o zadanoj temi i zabilježite neke ideje.
- Organizirajte ideje i napišite koncept zadatka u natuknicama.
- Napišite cjeloviti tekst.
- Pročitajte tekst i provjerite jeste li u potpunosti obavili zadatak.
- Ponovno pročitajte tekst i provjerite jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

### **2.7.3. Vještina slušanja**

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanja* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Razvijanje vještine slušanja temelji se na nekoliko načela.

Treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu, pomagati pristupnicima da se na odgovarajući način pripreme za određene zadatke i razvijati kod njih svijest o potrebi ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Izuzetno je važno kod pripremanja pristupnika za ispitnu cjelinu *Slušanja* od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ovoj ispitnoj cjelini (što se ispituje?<sup>18</sup>) i vrstama zadataka (kako se

<sup>18</sup> v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

*ispituje?*<sup>19</sup>) kojima se vještina slušanja ispituje.

Prije rješavanja zadataka pristupnike treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije svakoga zadatka. Pristupnike treba upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje ove ispitne cjeline. Upute sadrže bitne informacije o temi onoga što će slušati i što se od njih očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupnicima svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi nije potrebno. Pozornost moraju obratiti samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

### **Kako biti uspješan na ispitnoj cjelini *Slušanja*?**

- Pozorno pročitajte uputu i tekst svakoga zadatka.
- Ako propustite odgovor na neki zadatak, nastavite rješavati sljedeće zadatke.
- Tijekom drugoga slušanja obratite pozornost na zadatke koje niste riješili tijekom prvoga slušanja.
- Pozorno prepisite odgovore na list za odgovore.

### **2.7.4. Literatura**

- Popis odobrenih udžbenika za srednje škole objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa ([www.mzos.hr](http://www.mzos.hr))
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva: *Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razradba rasterećenja Okvirnoga nastavnoga plana i programa u funkciji rasterećenja učenika)*, Strani i klasični jezici, Zagreb, 2003.

<sup>19</sup> v. poglavlje *Struktura ispita*

### 3. DODATCI

#### **3.1. Gramatičke strukture za višu razinu ispita**

- Imenica i pridjev (rod, broj, osobitosti)
- Stupnjevanje pridjeva i priloga
- Apsolutni superlativ (*-ísimo*)
- Neodređeni pridjevi i zamjenice
- Odnosne zamjenice
- Upitni pridjevi i zamjenice
- Posvojni pridjevi i zamjenice
- Pokazni pridjevi i zamjenice
- Osobna zamjenica – subjekt (oblici i uporaba)
- Osobna zamjenica – indirektni i direktni objekt (oblici i uporaba; uporaba prijedloga *a* u ličnome akuzativu) – glagoli *gustar, parecer, encantar*
- Određeni i neodređeni član; sažimanje člana s prijedlozima *a* i *de*
- Prijedlozi *a, en, de, por, para* (sistematizacija)
- Uporaba člana (ponavljanje i proširivanje – ispred geografskih imena)
- Glavni i redni brojevi
- Prezent glagola *ser* i *estar*
- Bezlični oblik glagola *haber* – *hay*
- *Perífrasis verbal* (*tener que* + infinitiv; *hay que* + infinitiv, *ir a* + infinitiv)
- *Perífrasis verbal* (*volver a* + infinitiv; *acabar de* + infinitiv; *seguir* + gerund; *dejar de* + infinitiv)
- Prezent glagola 1., 2. i 3. konjugacije (tvorba pravilnih glagola)
- Prezent glagola 1., 2. i 3. konjugacije (nepravilnosti)
- Povratni glagoli

- Gerund (tvorba i uporaba; *estar* + *gerundio*)
- Postavljanje pitanja
- Imperativ u svrhu davanja informacija (potvrđni oblik 2. lica jednine i množine)
- *Pretérito perfecto actual* (tvorba i uporaba); uporaba uz priloge *todavía, aun, ya, nunca*
- *Pretérito pluscuamperfecto* (tvorba i uporaba)
- *Pretérito imperfecto* (tvorba, nepravilnosti, uporaba); *soler* + infinitiv
- *Preterito indefinido* (tvorba, nepravilnosti, uporaba)
- Kontrastivna uporaba prošlih vremena + prilozi vremena

Dodatno, od pristupnika se na višoj razini očekuje prepoznavanje sljedećih gramatičkih struktura:

- *Futuro absoluto* (tvorba, nepravilnosti, uporaba)
- *Futuro hipotético* za izražavanje želje
- Upravni i neupravni govor I. (slaganje vremena)
- Konjunktiv prezenta (tvorba i uporaba); niječni imperativ
- Konjunktiv perfekta (tvorba i uporaba)
- Konjunktiv imperfekta (tvorba i uporaba)
- Konjunktiv pluskvamperfekta (tvorba i uporaba)
- Kondicionalne rečenice I. i II.
- Upravni i neupravni govor II.
- Kondicionalne rečenice III.
- Zavisne rečenice; veznici (*para que, como, cuando, si, aunque*).

### **3.2. Gramatičke strukture za osnovnu razinu ispita**

- Imenica i pridjev (rod, broj, osobitosti)
- Stupnjevanje pridjeva i priloga
- Apsolutni superlativ (-*ísimo*)
- Neodređeni pridjevi i zamjenice
- Odnosne zamjenice
- Upitni pridjevi i zamjenice
- Posvojni pridjevi i zamjenice
- Pokazni pridjevi i zamjenice
- Osobna zamjenica – subjekt (oblici i uporaba)
- Osobna zamjenica – indirektni i direktni objekt (oblici i uporaba; uporaba prijedloga *a* u ličnome akuzativu) – glagoli *gustar, parecer, encantar*
- Određeni i neodređeni član; sažimanje člana s prijedlozima *a* i *de*
- Prijedlozi *a, en, de, por, para* (sistemizacija)
- Uporaba člana (ponavljanje i proširivanje – ispred geografskih imena)
- Glavni i redni brojevi
- Present glagola *ser* i *estar*
- Bezlični oblik glagola *haber* – *hay*
- *Perífrasis verbal* (*tener que* + infinitiv; *hay que* + infinitiv, *ir a* + infinitiv)
- *Perífrasis verbal* (*volver a* + infinitiv; *acabar de* + infinitiv; *seguir* + gerund; *dejar de* + infinitiv)
- Present glagola 1., 2. i 3. konjugacije (tvorba pravilnih glagola)
- Present glagola 1., 2. i 3. konjugacije (nepravilnosti)
- Povratni glagoli
- Gerund (tvorba i uporaba; *estar* + *gerundio*)
- Postavljanje pitanja
- Imperativ u svrhu davanja informacija (potvrđni oblik 2. lica jednine i množine)
- *Pretérito perfecto actual* (tvorba i uporaba); uporaba uz priloge *todavía, aun, ya, nunca*
- *Pretérito pluscuamperfecto* (tvorba i uporaba)
- *Pretérito imperfecto* (tvorba, nepravilnosti, uporaba); *soler* + infinitiv
- *Preterito indefinido* (tvorba, nepravilnosti, uporaba)
- Kontrastivna uporaba prošlih vremena + prilozi vremena

### 3.3. Jezični sadržaji za višu i osnovnu razinu ispita

#### Jezični sadržaji za višu razinu

##### Teme<sup>20</sup>

Teme	Opseg sadržaja
<b>Predstavljanje</b>	životopis, osobni podatci, planiranje budućnosti i važni događaji u privatnome životu
<b>Obitelj i dom</b>	odnosi u obitelji, svakodnevnica, stanovanje, važni događaji u obitelji, obiteljska slavlja i proslave, džeparac i obveze
<b>Škola i obrazovni sustav</b>	školski sustav, školske aktivnosti i život u školi, odabir studija, učenje stranih jezika i višejezičnost
<b>Slobodno vrijeme</b>	sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izlasci, koncerti, izložbe, sportske priredbe
<b>Svijet mladih</b>	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi između mladeži i odraslih, sličnosti i razlike među mladima u Španjolskoj i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
<b>Odjeća, odijevanje i moda</b>	odnos prema odjeći, odijevanju i modi
<b>Prehrana i kupovanje</b>	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti, španjolski i hrvatski specijaliteti, odnos prema novcu i kupovanju, promidžbene poruke, zdrava prehrana, omiljena jela
<b>Zdravlje</b>	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, ovisnosti, liječenje i lijekovi, njega tijela i zdrav način života
<b>Očuvanje okoliša</b>	život na selu i u gradu, zaštita okoliša, inicijative za zaštitu okoliša, znamenitosti i odnos prema spomeničkoj baštini, odnos prema životinjama, utjecaj klimatskih promjena na prirodu, atmosferske prilike, promet
<b>Putovanja</b>	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava i preferencije, turistička ponuda i potražnja, turistički katalozi, kulturna ponuda
<b>Zaposlenje i komunikacija</b>	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti, tendencije i popularna zanimanja
<b>Mediji i tehnologija</b>	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, izdavačka djelatnost i odnos prema knjizi, odnos prema novim tehnologijama, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevnici
<b>Građanski odgoj, javne službe i humanitarne organizacije</b>	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volonterske organizacije, europske institucije za mlade
<b>Španjolska i Hrvatska</b>	simboli, znamenitosti, ličnosti i događaji

<sup>20</sup> Teme zadataka odgovaraju Nastavnomu planu i programu iz Španjolskoga jezika u gimnazijama.

## Jezični sadržaji za osnovnu razinu

### Teme<sup>21</sup>

Teme	Opseg sadržaja
<b>Predstavljanje</b>	osobni podatci, opis naravi i osobnoga ukusa i preferencija
<b>Obitelj i dom</b>	članovi uže i šire obitelji, svakodnevne aktivnosti, stanovanje
<b>Škola</b>	školske aktivnosti i život u školi, školski predmeti i izvannastavne aktivnosti
<b>Slobodno vrijeme</b>	sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izleti, sportske priredbe, izvanškolske aktivnosti
<b>Svijet mladih</b>	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi između mladeži i odraslih, sličnosti i razlike među mladima u Španjolskoj i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
<b>Odjeća, odijevanje i moda</b>	vrste odjevnih predmeta i odnos prema modi
<b>Prehrana i kupovanje</b>	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti, španjolski i hrvatski specijaliteti, zdrava prehrana, omiljena jela, vrste trgovina i proizvodi
<b>Zdravlje</b>	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, njega tijela, higijenske navike i zdrav način života
<b>Očuvanje okoliša</b>	zaštita okoliša, odnos prema životinjama, atmosferske prilike, promet
<b>Putovanja</b>	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava i preferencije, vozni red i snalaženje na kolodvoru ili zračnoj luci, turistička ponuda, promidžbeni letak, plakati
<b>Svijet rada</b>	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti
<b>Mediji i tehnologija</b>	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevnom životu, telefonski uređaj, ovisnost o tehnologiji
<b>Građanski odgoj i humanitarne organizacije</b>	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volonterske organizacije
<b>Španjolska i Hrvatska</b>	geografske odlike i gastronomija

<sup>21</sup> Teme zadataka odgovaraju okvirnomu nastavnomu planu i programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama.





Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja